

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2011. december 1. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta és nyilvánosan kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott (neve) ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság** 2011. június 17. napján kihirdetett **3.Bf.161/2011/4.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

A vádlott adócsalás büntetteként értékelt cselekményét **3 rb. adócsalás büntettének m i n ő s í t i , melyből 2 rb. folytatólagosan elkövetett** [Btk. 310. § (1) bekezdés (2) bekezdés].

A vádlottat **megrovásban részesíti.**

A vádlottat 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás vétsége [Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól **f e l m e n t i .**

Egyebekben a másodfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A Szegedi Városi Bíróság 2010. október 27. napján kihirdetett 3.B.30/2009/13. számú ítéletével (vádlott neve) vádlottat az ellene a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntette és a Btk. 289. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő számvitel rendje megsértésének vétsége miatt emelt vád alól a

Be. 331. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 2. fordulata alapján, de a Be. 6. § (3) bekezdés b) pont 2. fordulatainak felhívása nélkül - bizonyítottság hiánya okából - felmentette.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege a következő volt:

(Vádlt neve) vádlott a **(Kft. neve)** Kft. képviselőre jogosult vezetőjeként dolgozott a vádbeli időszakban. A kft. 6 személlyel munkaszerződést kötött, amiket a vádlott az adminisztrátorként foglalkoztatott **1. sz. tanú (neve)** útján juttatott el a kft. könyvelőjéhez, **(2. sz. tanú neve)**hoz.

A 6 munkaviszonyban álló dolgozó közül 3 dolgozó esetében bár megtörtént a havonkénti személyi jövedelemadó és más járulékok levonása, azoknak az APEH felé való bevallása és befizetése elmaradt.

E kötelezettségek megszegésével okozati összefüggésben **1. sz. időpont** és **2. sz. időpont** napja közötti időszakban az állami költségvetést 1.626.458,- Ft összegű kár érte. Ezen belül: a személyi jövedelemadó összege 506.858,- Ft-tal, az egészségbiztosítási járulékbévitel összege 360.600,- Ft-tal, a nyugdíjbiztosítási járulékbévitel összege 637.000,- Ft-tal, az egészségügyi hozzájárulás összege 26.000,- Ft-tal, a munkaadói járulékbévitel összege 72.000,- Ft-tal és a munkavállalói járulékbévitel 24.000,- Ft-tal csökkent.

A **(Kft. neve)** Kft.-vel szemben megindult felszámolási eljárásra figyelemmel a 06084-es számú bevallás benyújtási határideje **3. sz. időpont** napja volt.

A kft. vagyoni helyzetének áttekintése megnehezült azáltal, hogy a gazdasági társasággal munkaviszonyban álló dolgozók teljes körű bejelentése nem történt meg az Országos Egészségbiztosítási Pénztár felé, továbbá a bérszámfejtés analitikus és főkönyvi nyilvántartás adatai nem egyeztek meg, valamint az adatfeldolgozás sem volt folyamatos.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az eljárás során feltárt bizonyítékok alapján nem lehetett minden kétséget kizáró módon megállapítani azt, hogy a vádlott szándékosan mulasztotta el a munkavállalók bejelentését, és ezzel szándékosan nem tett eleget adófizetési kötelezettségének, illetőleg azt sem, hogy szándékos magatartásával nehezítette meg a kft. vagyoni helyzetének áttekintését.

Az elsőfokú bíróság szerint a vádlott gondatlanul járt el, amikor nem ellenőrizte azt, hogy a dolgozók bejelentése, illetve a bevallások elkészítése és beadása megtörtént-e. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint mindez arra vezethető vissza, hogy a vádlott megbízott az általa felkért szakember, vagyis a könyvelő kötelességérzetében és szaktudásában. (Bár ezt az elsőfokú bíróság külön nem indokolta, nyilvánvaló

ugyanezen logikai megfontolás alapján nem látta a vádlott bűnösségét bizonyítottnak a számvitel rendjének megsértése vétségében sem.)

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, felmentése miatt. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az iratok tartalma, helyes ténybeli és jogi következtetés alapján állapítsa meg a vádlott bűnösségét a vád szerinti bűncselekményekben és vele szemben pénzbüntetést szabjon ki.

A Csongrád Megyei Főügyészség 6.B.2463/2008. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a Be. 351. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjaiban írt megalapozatlansági okokból, továbbá eljárási szabálysértés miatt - mert az elsőfokú bíróság a tanúként kihallgatott **(3. sz. tanú neve)t**, a vádlott feleségét csak a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontjában írt mentességi jogára figyelmeztette, a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ún. relatív mentességi jogára nem - helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.

A Csongrád Megyei Bíróság 2011. június 17. napján kihirdetett 3.Bf.161/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott bűnösségét adócsalás büntetében [Btk. 310. § (1), (2) bekezdés], számvitel rendjének megsértése vétségében [Btk. 289. § (1) bekezdés a) pont] megállapította, ezért a vádlottat 2 évre próbára bocsátotta.

A másodfokú bíróság annyiban egyetértett a főügyészi átiratban írtakkal, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott házastársát tanúkénti kihallgatását megelőzően nem figyelmeztette az ún. relatív mentességi jogára is. A törvényes figyelmeztetés elmaradása miatt ez a tanúvallomás bizonyítékként nem volt értékelhető, ezért azt a másodfokú bíróság a bizonyítékok köréből kirekesztette.

Megállapította azonban, hogy emiatt az elsőfokú bíróság ítélete nem vált megalapozatlanná, mert a vád tárgyát képező releváns tényekre nézve a bizonyítást a szükséges körben és mélységben az elsőfokú bíróság felvette, ezért a másodfokú bíróság további bizonyítást nem tartott szükségesnek.

Az elsőfokú bíróság tényállását csak részben tartotta megalapozatlannak, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 351. § (1) bekezdés d) pont].

A megyei bíróság az iratok alapján, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből további tényekre történő következtetés útján az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban helyesbítette, illetve egészítette ki, hogy:

- az ítéleti tényállás 3. oldal utolsó bekezdésében és a 4. oldal első bekezdésében írtakat az elsőfokú bíróság által megállapított tényként fogadta el,
- mellőzte az elsőfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdését,
- a vádlott a tényállásban részletezett magatartásával az állami költségvetésnek 2006. évben összesen 1.626.458,- Ft összegű bevételkiesést okozott,
- a vádlott a tényállásban részletezett magatartásával a kft. vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megnehezítette.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített tényállás alapján felülbírálván az elsőfokú ítéletet, a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a vádlottat csupán gondatlanság terheli a vád tárgyát képező bűncselekmények elkövetése tekintetében.

A másodfokú bíróság jogi indokolása szerint az a körülmény, hogy a vádlott könyvelőt alkalmazott és bízott meg a bevallások elkészítésével és bejelentésével, valamint az egyéb könyvelési munkák elvégzésével, még nem menti a vádlottat az ezzel kapcsolatos kötelezettségek alól.

A vádlott több kft. ügyvezetőjeként tisztában kellett, hogy legyen az adó- és számviteli szabályokkal, az ezzel járó kötelezettségek pedig a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 29. § (1) bekezdése alapján mint ügyvezetőt őt terhelik.

Ezért a vádlottnak az a védekezése, mely szerint megbízott könyvelőjében, hogy mindezen kötelezettségeknek a könyvelő eleget tesz, az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben nem tekinthető pusztán gondatlan magatartásnak, hanem olyan megalapozatlan bizakodásnak, ami az esetlegesen bekövetkező eredménybe való belenyugvást jelent.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott mindkét bűncselekményt eshetőlegesen szándékkal követte el, ezért bűnösségét a Btk. 31. § - helyesen a Btk. 310. § - (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő adócsalás bűntettében, valamint a Btk. 289. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és ugyanezen § szerint minősülő és büntetendő számvitel rendjének megsértése vétségében megállapítva a vádlottat a Btk. 72. § (1) és (5) bekezdése alapján 2 évre próbára bocsátotta.

A bűnösségi körülményeket illetően a másodfokú bíróság a vádlott javára értékelte az időmúlást és a büntetlen előéletet, ugyanakkor súlyosító körülményt nem észlelt.

A bűnösséget megállapító ítéletre figyelemmel a vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére is.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott védője jelentett be fellebbezést, a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, elsődlegesen felmentése, másodlagosan a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasításra végett. A védő a fellebbezését írásban részletesen indokolta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.298/2011/2-II. számú átiratában az adócsalásként értékelt bűncselekmény minősítésének a megváltoztatását, a másodfokú bíróság által kiszabott büntetés súlyosítását, halmazati büntetésként pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A főügyészség Bf.298/2011/3/I. számú átiratában korábban benyújtott indítványát akként módosította, hogy álláspontja szerint a másodfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítésével lehetőséget látott az elsőfokú eljárásban felmentett vádlott bűnösségének megállapítására és vele szemben intézkedés alkalmazására. Ezért indítványozta a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A módosított átirat szerint azonban az elsőfokú bíróság ítélete oly mértékig megalapozatlan, hogy az a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, ezért indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését is és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

A fellebbezési nyilvános ülésen a védő fellebbezését az írásban is benyújtottal egyezően fenntartotta. Az adócsalás büntette vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a vádlottat a bűncselekmény megvalósulását illetően legfeljebb csak a gondatlanság terheli, míg a számvitel rendjének megsértése esetében a tényállási elemek sem valósultak meg. Ezért mindkét bűncselekmény alól a vádlott felmentését kérte. Másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

A vádlott mindenben csatlakozott védőjéhez.

Az ügyész a módosított átiratában írtakat tartotta fenn.

Az ítélőtábla a védelmi fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta és az elsőként benyújtott ügyészi indítványt, annak az adócsalásként értékelt bűncselekmény minősítésének megváltoztatására irányuló részében alaposnak, míg a súlyosításra irányuló részében alaptalannak tartotta.

Az ítélőtábla mint harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdése szerint eljárva a másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésektől mentesen folytatta le az eljárást.

Osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott feleségét úgy hallgatta ki tanúként, hogy csak a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ún. abszolút mentességi jogára figyelmeztette. A Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja már kifejezetten előírja azt, hogy a tanút a relatív mentességi jogára abban az esetben is figyelmeztetni kell, ha a tanúvallomást az a) pont alapján nem tagadta meg. Ezért helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a tanúvallomást a bizonyítékok köréből kirekesztette.

Osztotta a harmadfokú bíróság a megyei bíróság álláspontját tekintetben is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben és terjedelemben lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget téve túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg. **3. sz. tanú (neve)** tanúvallomásának kirekesztésével sem vált megalapozatlanná az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása.

A fellebbviteli főügyészség módosított átirata, illetve a fellebbezési nyilvános ülésen jelenlévő ügyész perbeszéde lényegében a Csongrád Megyei Főügyészség módosított fellebbezését fenntartva, az abban írtakkal egyetértve indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is.

Nem osztotta az ítélőtábla az ügyésznek a Be. 351. § (2) bekezdés a) és c) pontjára alapított megalapozatlansági kifogásait. A Csongrád Megyei Főügyészség átiratában részletezettek valójában nem érintik az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyességét és nem befolyásolják a büntetőjogi főkérdésben való állásfoglalást sem.

Ez utóbbi ugyanis a jelen ügyben az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből további tényekre való helyes következtetés útján dönthető el.

Az ítélőtábla megalapozatlannak tartotta azt a fellebbviteli főügyészségi érvelést, mely szerint a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése azért szükséges, mert a másodfokú bíróság az iratok alapján kiegészített elsőfokú ítéleti tényállás alapján állapította meg annak a vádlottnak a bűnösségét, akit az elsőfokú bíróság felmentett. Az ügyészi álláspont szerint a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróságnak csak arra van törvényi lehetősége, hogy az iratok tartalma alapján abban az esetben állapítson meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást, ha a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye.

Az ítélőtábla álláspontja szerint azonban a másodfokú bíróság jöllehet ítéletének 2. oldal 8. bekezdésében - az ennek alapját jelentő jogszabály felhívása nélkül - maga is

hivatkozik arra, hogy az iratok egybehangzó adatai alapján helyesbítette, illetve egészítette ki az elsőfokú ítélet tényállását, tevékenysége nem eredményezett a korábbtól eltérő tényállás megállapítását.

A már részletezett, az elsőfokú ítélet tényállását érintő, a másodfokú bíróság által eszközölt módosítások közül az ítéleti tényállás 3. oldal utolsó bekezdését és a 4. oldal első bekezdését érintő helyesbítések valójában nem mások, mint az ítélet szerkesztését érintő pontatlanságok kiküszöbölése.

Itt jegyzi meg az ítélőtábla, hogy e körben viszont a másodfokú bíróság nem volt következetes, mert hasonlóképp ugyanezen okból helyesbítésre szorul az elsőfokú ítélet tényállásának 5. és 6. bekezdése is. Az elsőfokú bíróság ugyanis ezekben az esetekben is az APEH jegyzőkönyvre, valamint a kirendelt igazságügyi könyvszakértő által készített szakvéleményre hivatkozik. Az abban foglalt megállapításokat azonban amennyiben azokat a bíróság bizonyítékként elfogadja, tényként kell az ítélet tényállásában megállapítani, és csak az ítélet jogi indokolásában kell hivatkozni az ezeket hordozó bizonyítási eszközökre. Ezért az ítélőtábla ezzel kiegészítette a másodfokú ítélet megállapítását.

A másodfokú bíróság által írt tényállás-kiegészítésként értékelt további két tényadat, nevezetesen a költségvetést ért kár összege, valamint a kft. vagyoni helyzete áttekintésének és ellenőrzésének megnehezítése az elsőfokú ítélet tényállásában is szerepel.

A másodfokú bíróság - bár nem hivatkozott rá - a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján ténybeli következtetés útján állapította meg azt, hogy a költségvetést érintő kár, valamint a kft. ellenőrzésének megnehezítése a vádlotti magatartásra vezethető vissza, illetve ugyanezen § alkalmazásával mellőzte az elsőfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdésében foglaltakat.

Ezzel a másodfokú bíróság nem állapított meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást, azaz nem került sor a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontjának törvénysértő, ezért a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértés megvalósítására.

A teljesség érdekében még a következőkre mutat rá a harmadfokú bíróság:

A bírói gyakorlat szerint az elkövető tudattartalma - a cselekmény megvalósítása során meglévő pszichikus, akarati érzelmviszonyulás - nem ténybeli, hanem jogi következtetés tárgya; ezért nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a történeti tényállás helyességének a megállapítása mellett az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérő jogi következtetést vonjon le az elkövető bűnössége kérdésében.

Az elkövető tudattartalmát érintő - jogi fogalmak formájában megjelenő - következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak. Miután nem ténymegállapítások, a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölése kapcsán megfogalmazott kötöttségek nélkül módosíthatók (BH 1998. 526., BH 2005. 167.).

Az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása is tartalmazza azt, hogy a vádlott a **(Kft. neve)** Kft. képviselőre jogosult vezetője volt. Az alkalmazásában álló munkavállalók munkaszerződéseit további adminisztrációs ügyintézés céljából a könyvelőjéhez juttatta el. A munkabért terhelő adó- és egyéb járulékok bár levonásra kerültek, azok bevallása és megfizetése az állami költségvetés felé azonban elmaradt.

A vádlott bűnösségét tagadta, azt azonban elismerte, nem ellenőrizte könyvelőjét, hogy a dolgozókat bejelentette-e, illetve a munkáltatással összefüggő közterhek bevallása és megfizetése megtörtént-e. Ugyanígy a számviteli törvényen alapuló kötelezettségek teljesítésének ellenőrzését is elmulasztotta.

Az elkövető tudattartalma azonban még csak nem is ténybeli, hanem jogi következtetés tárgya. Ebben az esetben a bíróság a már megvizsgált és egybevetett bizonyítékok eredményeként megállapított tényeket veti egybe a jogi normával. A tények jogi értékelése azonban kívül esik a bíróság ténymegállapító tevékenysége körén, és mint ilyen, a Be. 352. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt korlátozás nélkül orvosolható.

A jelen ügyben is gyakorlatilag erre került sor, amikor a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségére vont le jogi következtetést. Az elsőfokú bíróság az általa helyesen megállapított azon tényből, hogy a vádlott mint a kft. ügyvezetője a könyvelőjére bízta a bevallások benyújtását és a bizonylati fegyelem betartását, tévesen vonta le azt a következtetést, hogy nem bizonyítható a vádlott szándékossága a bűncselekmények elkövetését illetően.

Ezzel szemben a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a könyvelő alkalmazása a terheltnek a bevallások benyújtásáért fennálló felelősségét nem szünteti meg (BH 2003. 397.).

Ezért a másodfokú bíróság helyesen vonta le azt a jogi következtetést, hogy a vádlott könnyelműen bízott abban, hogy a kft. az adófizetési kötelezettségét minden dolgozója tekintetében teljesíti, illetőleg abban, hogy a könyvelés a kft.-ben rendezett. Ez a könnyelmű bizakodása azon alapult, hogy könyvelőt alkalmazott. Mint a kft. ügyvezetőjének azonban kötelessége lett volna a könyvelő ellenőrzése. Ennek elmulasztásával lényegében belenyugodott abba, hogy a könyvelő esetleges mulasztása esetén a dolgozók bejelentése, az adók befizetése elmarad, illetve a könyvelés nem a törvényi előírásoknak megfelelően történik. Helyesen állapította

meg a másodfokú bíróság, hogy a vádlott a bűncselekményeket eshetőleges szándékkal valósította meg.

Arra is helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság, hogy az adócsalás büntettének elkövetéséhez elegendő az eshetőleges szándék is. A számvitel rendje megsértésének vétsége pedig megvalósul abban az esetben is, ha az erre vonatkozó törvényi rendelkezések be nem tartásával a kft. vagyoni helyzetének áttekintése csupán megnehezül.

Tévedett azonban a megyei bíróság is, amikor a pénzügyi bűncselekményt 1 rb. adócsalás büntettének minősítette. A pénzügyi bűncselekmények körében a Btk. kizárólag a 310/A. § esetében engedélyezi a hivatkozott § (7) bekezdése alapján az ún. érték-egybefoglalást.

A kialakult bírói gyakorlat szerint az adócsalásnál azonban az ugyanazon adónemre több adómegállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások vonhatók a folytatólagosság egységébe és kizárólag ennek megállapítása eredményezheti az adócsökkentés összegének az egybefoglalását (BH 2010. 60.). A különböző évekre vonatkozó eltitkolt jövedelemadó összege azonban nem vonható össze, így e tekintetben a folytatólagosság megállapítására nem kerülhet sor (BH 1981. 182.). Törtetlen a bírói gyakorlat abban is, hogy annyi rendbeli bűncselekmény valósul meg, ahány adó-, illetve járulékfajtára követik azt el.

A bevallások benyújtási határideje **3. sz. időpont** napja volt, ezért ez tekintendő a bűncselekmények elkövetési időpontjának.

A Btk. 2. §-a szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban levő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban levő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni, egyébként az új büntetőtörvénynek nincs visszaható ereje.

Az elkövetéskor hatályban volt 1979. évi 5. tvr. (Btké.) 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem valósul meg bűncselekmény, ha az adócsalás esetén az adóbevétel összegének csökkenése 50.000,- Ft-ot nem halad meg. A 2007. június 1. napjától hatályos - tehát az elbíráláskor hatályban lévő - Btké. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem valósul meg bűncselekmény, ha az adócsalás (310. §) esetén az adóbevétel csökkenése 100.000,- Ft-ot nem halad meg.

Tekintettel az előzőekben már kifejtettekre, a vádlott azon magatartása, hogy összesen 72.000,- Ft munkaadói járulékot nem fizetett be az állami költségvetésbe, az előbb írtakra figyelemmel az elbíráláskor már nem bűncselekmény. Ezért - figyelemmel arra is, hogy ugyanazon adónemre több adómegállapítási időszakon keresztül

megvalósított elkövetési magatartások a folytatólágosság általános szabályai szerint képezhetnek egységet - a vádlottat 1 rb. a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző, a Btk. 12. § (2) bekezdésére figyelemmel folytatólágosan elkövetett adócsalás vétsége miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontja és a Be. 331. § (1) bekezdése alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

Az ítéletábla ezt követően vizsgálta azt, hogy a fennmaradó bűncselekmények vonatkozásában a terhelt számára az elkövetéskor vagy az elbíráláskor fennálló törvényi rendelkezés biztosít-e enyhébb elbírálási lehetőséget (BH 1995. 380.).

Az elkövetéskor, illetve az elbíráláskor hatályos Btk. 138/A. §-nak az értékhatárokra vonatkozó rendelkezései a személyi jövedelemadó, az egészségbiztosítási és a nyugdíjbiztosítási járulékbévétele tekintetében megvalósított bűncselekmények minősítését nem érintik.

A büntető anyagi jogszabályok általános rendelkezései azonban az elbíráláskor lényegesen szigorúbbak, mint az elkövetéskor hatályban volt rendelkezések. Ezért az ítéletábla a halmazatban lévő bűncselekmények tekintetében az elkövetéskor hatályban volt törvényi rendelkezéseket alkalmazta.

A fentiek, illetőleg az előzőekben már kifejtettek alapján a vádlottnak a személyi jövedelemadóra elkövetett bűncselekménye 1 rb. a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének, az egészségbiztosítási járulékbévételel, valamint a nyugdíjbiztosítási járulékbévételel összefüggésben elkövetett bűncselekménye 2 rb. a Btk. 12. § (2) bekezdése alapján folytatólágosan elkövetett a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettének minősül.

Az irányadó tényállás szerint az egészségügyi hozzájárulás összege 26.000,- Ft-tal, a munkavállalói járulékbévétele pedig 24.000,- Ft-tal csökkent a vádlotti magatartás folytán. Ezek a cselekmények - a korábban már hivatkozott jogszabályi rendelkezések folytán - már az elkövetéskor sem minősültek bűncselekményeknek. Ezért ezeket a cselekményeket az ítéletábla kirekesztette a bűnösség köréből.

A másodfokú bíróság által megállapított bűnösségi körülmények helyesbítésre és kiegészítésre szorultak. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a vádlott büntetlen előéletét a vádlott javára értékelte, hiszen az a vezetői tisztségviselés előfeltétele volt. Enyhítő körülményként értékelte a harmadfokú bíróság, hogy az egészségbiztosítási járulékbévétele összege a minősítést megalapozó alsó értékhatárhoz közeli.

A minősítés megváltoztatására figyelemmel az ítéletábla súlyosító körülményként értékelte a bűncselekmények többszörös halmazát, valamint a folytatólágosságot.

A harmadfokú bíróság azonban a jelentős időmúlásra, a vádlott terhére megállapított bűncselekményekkel okozott adóbevétel-kiesés összegére figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a vádlott cselekménye az elbíráláskor oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen. Ezért a vádlottat a Btk. 71. § (1) bekezdése alapján megrovásban részesítette.

A teljesség érdekében jegyzi meg az ítélőtábla, hogy a súlyosítási tilalom folytán egyébként sem volt törvényi lehetőség a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabására, mert a másodfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette. Nem oldja fel a súlyosítási tilalmat az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésében az ügyész pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét hivatalból felülbírálvá azt a Be. 398. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Szeged, 2011. december 1.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.	Dr.Cserhádi Ágota s.k.	Katona Tibor s.k.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bhar.II.368/2011/5. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 3.Bf.161/2011/4. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2011. december 1.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő